

Posudek oponentky diplomové práce

Jan LOQUENZ (2011): Amenitní migrace a regionální identita na Prachaticku. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, 101 s.

Předmětem oponentského posouzení je diplomová práce, která vznikla pod vedením RNDr. Dany Fialové, PhD. na katedře sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Práce má 80 stran textu s 20 vloženými grafy, 6 tabulkami, 4 obrázky (mapami). Dále následuje šest stran seznamu citované literatury a šest příloh. Autor by měl vysvětlit, podle jakého klíče umísťoval grafy a obrázky do textu nebo do příloh.

Amenitní migrace v Česku je poměrně nový jev, kterým se geografické práce zabývají. Proto považují za velmi přínosné, že se diplomant pod vedením své školitelky zabýval touto problematikou. Diplomant zvolil v úvodu dva cíle výzkumu – zhodnotit vhodnost oblastí z hlediska fyzicko-geografických a socioekonomických podmínek pro amenitní migraci a vliv amenitní migrace na přetváření regionální identity. Druhý cíl je dále podrobněji specifikován do pěti pracovních otázek. Zkoumanou odbornou oblast zvolil diplomat poměrně široce, a tak některé myšlenky a závěry jsou podány zjednodušeně (viz dále).

Vlastní práce se skládá z 5 dalších kapitol a závěru. V kapitole zabývající se rozborem literatury autor široce rozebírá tematiku amenitní migrace, regionální identity a periferních oblastí. Diplomant se snaží, nyní už s větším úspěchem, o propojení těchto témat. Ke kapitole mám jen několik drobných připomínek nebo zpřesnění. Na str. 17 autor o amenitní migraci píše zjednodušeně: „V zásadě jde o pohyb obyvatelstva urbánního (městského) do rurálního (venkovského) prostředí.“, a teprve na str. 18 jsou správně uvedeny oba typy amenitní migrace „Natural amenities“ i „cultural amenities“. Protože do zkoumaného prostoru zařadil i město Prachatice, mohou se v oblasti projevit i tzv. „cultural amenities“. Do tohoto města, do jeho krásného centra, se mohou stěhovat lidé z amenitních důvodů, podobně jako se to v 90. letech dělo v Českém Krumlově (Bartoš et al. 2011 – v tisku). Mezi tento typ amenitních migrantů můžeme počítat i majitele tvrze v Drslavicích. Dále práce „KOPP a kol. (2005): Krajinně-ekologické faktory amenitní migrace obyvatel na příkladu modelových venkovských krajín České republiky. Združenie Biosféra, 7, č. 2, s. 23-31“ není z roku 2005, ale z roku 2009. Termín „extrémní migrace“ (str. 24) byl patrně převzat, ale nepochopila jsem, co tento

termín znamená. Zda jde o migraci, která vyvolává konflikt mezi starousedlíky a příchozími migranty nebo zda jde o příchod většího množství migrantů do regionu. Některá tvrzení by měla být lépe vyjádřena. Například věta „Pomocí dotazníkového šetření byli dotazováni jednak stálí obyvatelé zájmového území obce s rozšířenou působností Prachatice, ale také i amenitní migranté tohoto území.“ navozuje dojem, že migranti nejsou stálí obyvatelé (str. 27). Až na str. 37 si autor pojem stálí obyvatelé definuje jako „...obyvatele, kteří se v dané obci narodili a stále zde žijí nebo v dané obci žijí minimálně deset let.“ Tento pojem, který mi sice lingvisticky nepřipadá vhodný, měl vysvětlit už při prvním použití, třeba poznámkou pod čarou a mělo by být vysvětleno, proč „minimálně deset let“. Vcelku však tuto kapitolu hodnotím pozitivně.

Další kapitola se zabývá metodickým postupem. Autor dobře popisuje metody, které jsou v práci využity. Opět mám výhrady jen k používání některých termínů. Pojmenování „potenciální amenitní migranté“ spíše navozuje dojem, že autor se dotazuje osob, které přestěhování teprve chtějí uskutečnit.

Kapitolu čtvrtou tvoří geografická charakteristika území, kde autor analyzuje přírodní a socioekonomické prostředí zkoumaného území. Dobře zde vystihl vnitřní diferenciaci regionu. V kapitole se autor dopouští některých zjednodušení, která by zasloužila podrobnější analýzu (vliv klimatu nebo půdního pokryvu na regionální identitu). Pokud tyto myšlenky uvádí, měly by být opřeny také o jiný odborný názor, ve vyhodnocení dotazníku jsem přímou odpověď nezaznamenala. Z hlediska faktografického jsou zde drobné chyby, na str. 50 v tabulce č. 1: Ukazatelé změny počtu obyvatel podle správních ORP v Jihočeském kraji v letech 2001 – 2005 na 1000 obyvatel jsou jiné údaje než na další straně v textu. I do přílohy se pak vloudila chyba, Stožec v roce 2009 neměl 1211, ale asi 211 obyvatel.

Analýza dotazníkového šetření je obsahem další, páté kapitoly. Autor použil vhodně v dotazníku zjednodušenou metodu „mentální mapy“. Celé vlastní vyhodnocení dotazníku je pak nejcennější částí diplomové práce, i když některá tvrzení by mohla být dále opřena i o jiné výsledky, například o výsledky Kuldové (2006), Štětinové (2006) či Skály (2007).

V závěru práce považuji za zbytečné opakovat pojmy vymezené v rozboru literatury, pokud závěry nejsou s nimi v rozporu. Autor dále vybral z každé kapitoly důležité myšlenky a odpovídá na otázky, které si položil v úvodu.

Po formální stránce se v práci ojediněle objevují překlepy. V některých grafech je zbytečný interval 0 – 1 na ose x. V mapách je v měřítku uvedena zkratka Km, zkratka kilometru je podle pravidel českého pravopisu km. Nejasný je zápis v legendě „výborné 1 X špatné 5“, co

pak znamená 2 – 2,3. Pod mapu mohly být vloženy vysvětlivky, aby se čtenář při jejím prohlížení nemusel probírat textem.

Závěrem svého posudku konstatuji, že jde o přínosnou práci. Přípomínky jsou námětem do diskuse. Doporučuji práci k obhajobě, mé hodnocení je velmi dobře.

V Plzni 10. 09. 2011

RNDr. Marie Novotná, CSc.